

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 25 Cdo 4322/2019, ECLI:CZ:NS:2021:25.CDO.4322.2019.1

Číslo: 78/2022

Právní věta:

Účelem odpovědi, která má být uveřejněna v rozhlasovém nebo televizním vysílání podle § 35 zákona č. 231/2001 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), je uvést na pravou míru skutkové tvrzení týkající se dotčené osoby, resp. neúplné či jinak pravdu zkreslující tvrzení doplnit nebo zpřesnit. Žalobě na uveřejnění odpovědi nemůže soud vyhovět v rozsahu, v němž navržené znění odpovědi není schopno tohoto účelu dosáhnout. Výjimka z povinnosti uveřejnit odpověď podle § 40 odst. 1 písmeno c) tohoto zákona se týká takových sdělení skutkové povahy, která nejsou vlastními sděleními provozovatele vysílání, nýbrž zprostředkováním sdělení či názorů adresovaných třetí osobou veřejnosti s využitím publikačního potenciálu rozhlasového či televizního vysílání k rozšíření dopadu a účinku podávaných informací ve prospěch autora. Od této situace je třeba odlišit případy, kdy sám provozovatel vysílání k podpoře tvrzení, která sděluje veřejnosti svým vysíláním, využije sdělení či názor osoby zainteresované na řešeném problému či experta způsobilého vysvětlit odborné aspekty věci.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.11.2021

Spisová značka: 25 Cdo 4322/2019

Číslo rozhodnutí: 78

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dobrá pověst, Právo na odpověď

Předpisy: § 35 zákona č. 231/2001 Sb.
§ 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 231/2001 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. [30 Cdo 2159/2008](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. [30 Cdo 2636/2006](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2017, sp. zn. [30 Cdo 3312/2016](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. [30 Cdo 2612/2006](#)

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, sp. zn. 22 Co 154/2019, v části výroku, již byl potvrzen zamítavý výrok rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 16. 5. 2019, sp. zn. 16 C 249/2018, ohledně požadované odpovědi spolu s částí výroku rozsudku soudu prvního stupně, jímž byla zamítnuta žaloba ohledně shodné části odpovědi, a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení; ve zbývajícím rozsahu dovolání zamítl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 16. 5. 2019, č. j. 16 C 249/2018-51, zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala, aby žalované byla uložena povinnost zveřejnit v pořadu Černé ovce nejbližší následujícím po právní moci rozsudku následující odpověď:

„Společnost K. s. r. o. (dále jen „společnost K“) České televizi ještě před odvysíláním reportáže s názvem „Energetická kancelář – Nesouhlas s výpovědí“ na kanálu České televize ČT1 dne 10. 10. 2018 v 17:40 hod poskytla ve vyčerpávajícím rozsahu vyjádření ke své činnosti a k veškerým dotazům České televize. Zejména se jednalo o dotazy ohledně smyslu a účelu smluvních pokut účtovaných zákazníkům pouze v krajních případech, a také k okolnostem smluvních vztahů se zákazníky J. J. a M. H., jejichž případy byly v rámci této reportáže řešeny. Toto vyjádření však Česká televize odvysílala pouze v nepatrném rozsahu a vytržené z kontextu. Tím došlo ke zkreslení informací v reportáži uvedených a celkového vyznění reportáže v neprospěch společnosti K. Tímto společnost K nesprávné, neúplné a jinak zkreslující informace uvedené v reportáži uvádí na pravou míru.

Pokud jde o činnost společnosti K, ta se v rámci smluvního vztahu se zákazníky bezplatně zavazuje, a tyto povinnosti také bezezbytku plní, že zahájí a povede jednání se subjekty obchodujícími s energiemi s cílem obstarat pro zákazníka příležitost k uzavření smlouvy o dodávce energií s parametry specifikovanými zákazníkem, nebo pro zákazníka výhodnějšími, a v případě, že alespoň jedna z nabídek dodavatelů energií bude tyto parametry splňovat, informovat zákazníka o podmínkách nabídnutých některým z dodavatelů, které tyto parametry splňují. Zákazník se oproti tomu zavazuje v případě, že mu ze strany společnosti K bude doručena informace uvedená výše, smlouvu o dodávce energií s tímto dodavatelem uzavřít a určitou dobu v tomto vztahu setrvat.

Povinností zákazník skutečně nemá mnoho, o to více však je jejich splnění zásadní, aby byla spravedlivě vyvážena skutečnost, že služby společnosti K jsou zákazníkovi poskytovány bezplatně. Proto je logické, že pro případ nesplnění těchto povinností byla sjednána tzv. smluvní pokuta. Smluvní pokuta byla přitom sjednána v souladu s veškerými právními předpisy, opět maximálně transparentně a srozumitelně, a to jak v samotné objednávce, tak také v tzv. doplňujících informacích, které tvoří nedílnou součást objednávky.

Výše uvedené zcela jednoznačně, přehledně a transparentně vyplývá z textu jednostránkové smlouvy, kterou zákazník se společností K podepisuje, a také z tzv. doplňujících informací, které jsou zákazníkovi při podpisu smlouvy rovněž předávány. Vše je zákazníkovi také vysvětleno při podpisu smlouvy a se zákazníkem je komunikováno také telefonicky, aby si společnost K byla jistá, že zákazník smlouvu chápe a podepsal ji po zralé úvaze. Není tak pravdou, že by jakékoliv povinnosti nevyplývaly přímo z textu smlouvy či že by tyto informace byly jakkoliv zákazníkům zastírány či zkreslovány.

Jak dále vyplynulo z podrobnější právní analýzy, z žádného stanoviska či jiného rozhodnutí

Nejvyššího soudu z roku 2013, jinak blíže neidentifikovaného, o které se v reportáži opírá P. N., advokát, nevyplývá, že by ujednání o smluvní pokutě obsažené ve smlouvě s K bylo neplatné. Naopak smluvní pokuta sjednaná mezi společností K a zákazníky je zcela v souladu se zákonnými požadavky i požadavky vyplývajícími z rozhodování nejvyšších soudů v České republice. Ujednání o smluvní pokutě je pro zákazníky spotřebitele dokonce výhodné v tom, že vylučuje právo společnosti K na náhradu škody, která by mohla vzniknout porušením povinnosti zákazníka a na jejíž náhradu by společnost K měla v případě nesjednání smluvní pokuty přímo ze zákona nárok. Výše této škody by přitom mohla výrazně přesáhnout výši sjednané smluvní pokuty, a tedy není pravda, že by smluvní pokuta byla společností K využívána jako nástroj k obohacení, když navíc tento nástroj společnost K využívá minimálně a vždy až jako poslední možnost.

Pokud jde o samotné zákazníky, pan J. J. jednoznačně porušil svou dobrovolně převzatou povinnost uzavřít smlouvu s vybraným dodavatelem. Přesto byl následně společností K nad rámec jejich povinností několikrát neúspěšně kontaktován ohledně možností další spolupráce, nicméně i přes tuto snahu společnosti K vyjít mu vstříc se rozhodl spolupráci se společností K ukončit a setrvat na svém rozhodnutí smlouvu s novým dodavatelem neuzavřít. Za to mu byla (po několika neúspěšných pokusech o telefonický kontakt za účelem nalezení oboustranně vhodného řešení) oprávněně vyúčtována smluvní pokuta, kterou bez jakýchkoliv komentářů zaplatil. Společnost K tedy ani neměla možnost se s panem J. dohodnout na jiném řešení vzniklé situace. Paní M. H. mimo jiné nebyla smluvní pokuta účtována vůbec, naopak jí bylo v závěru jednání společností K nabídnuto uzavření smlouvy s novým dodavatelem tím, že její úspora by činila nejméně 10.000 Kč ročně. Jednání s M. H. probíhalo již od počátku zcela korektně, což se změnilo až v okamžiku natáčení odvysílané reportáže.

Věříme, že výše uvedeným sdělením byla původně odvysílaná reportáž nejen uvedena na pravou míru, ale též doplněna o chybějící či dříve zkreslené informace. Společnost K“

2. Žalobkyně se domáhala uveřejnění takto formulované odpovědi podle § 35 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále též jen „vysílací zákon“), s poukazem na to, že žalovaná v pořadu Černé ovce v reportáži ze dne 10. 10. 2018 s názvem „Energetická kancelář – nesouhlas s výpovědí“ vylicila žalobkyni jako nepoctivý subjekt zkracující práva spotřebitelů, a to na základě nepravdivých, neúplných či hrubě zkreslených tvrzení. Obvodní soud dovodil, že požadovaná odpověď neodpovídá zákonným požadavkům vymezeným v § 35 odst. 2 vysílacího zákona, neboť je značně rozsáhlá, nepřiměřená co do rozsahu napadeného sdělení a neodpovídá ani obsahem, jelikož neuvádí žádné skutečnosti na pravou míru. Zčásti jde o prezentaci vlastní činnosti, zčásti o polemiku s právními názory na platnost sjednané smluvní pokuty a na oprávněnost postupu konkrétních zákazníků.

3. Městský soud v Praze k odvolání žalované rozsudkem ze dne 10. 9. 2019, č. j. 22 Co 154/2019-77, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Korigoval důvody pro zamítnutí žaloby tak, že nevyhovuje-li odpověď jako celek svým rozsahem či obsahem, není to samo o sobě důvodem pro zamítnutí žaloby, neboť soud má možnost žalobě vyhovět i částečně, pokud část odpovědi zákonným požadavkům vyhovuje. V dané věci se ze žaloby podává, že odpovědi je napadáno jednak zkreslené a tendenční vyznění reportáže o neochotě žalobkyně poskytnout žalované vyjádření na kameru, jednak sdělení třetích osob k činnosti žalobkyně. K prvnímu okruhu dovodil, že žalobkyně uvedené nijak neuvádí na pravou míru, takže i pokud by byly její výhrady k předmětné reportáži důvodné a požadavek na uveřejnění odpovědi by mohl obstát, navrhované znění odpovědi zde ani zčásti neobstojí podle § 35 odst. 2 vysílacího zákona a contrario. Ve vztahu k dalším výhradám, týkajícím se vesměs obsahu sdělení třetích osob, se pak uplatní speciální pravidlo obsažené v § 40 odst. 1 písm. c) vysílacího zákona [odpovídající obsahově obdobnému pravidlu v § 15 odst. 1 písm. c) tiskového zákona] zakládající výjimku z povinnosti

uveřejnit odpověď, jestliže jde o citaci sdělení třetí osoby určeného pro veřejnost nebo jeho pravdivou interpretaci. Jak již dříve konstatoval Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 2. 2004, sp. zn. [III. ÚS 73/02](#), byť i na takováto sdělení dopadá obecná občanskoprávní úprava ochrany osobnosti, zvláštní úprava v mediálních zákonech vylučuje užití institutu odpovědi má-li jít o reakci na citaci sdělení třetí osoby.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost dovozuje z toho, že závisí na otázce výkladu § 35 vysílacího zákona, a to zejména na posouzení rozsahu odpovědi a jejího konkrétního obsahu, je-li odpověď reagováno na neúplné a zkreslující tvrzení, jež byla posouzena odlišně od stávající judikatury Nejvyššího soudu. Pro případ zkreslujících a neúplných tvrzení přitom tato otázka nebyla judikaturou doposud zcela vyřešena. Dovolatelka míní, že soudy nižších stupňů nerespektovaly pokyny k aplikaci uvedené normy plynoucí z judikatury reprezentované například rozhodnutími Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. [30 Cdo 2612/2006](#), ze dne 30. 11. 2011, sp. zn. [30 Cdo 130/2010](#), či ze dne 30. 6. 2005, sp. zn. [30 Cdo 2819/2004](#). Odvolací soud podle ní neuvážil dopady reportáže na zákazníky a obchodní partnery žalobkyně a přehlédl, že požadavek na uveřejnění odpovědi plně vyhovoval kritériím uvedené judikatury – obsahoval označení pořadu, jehož se odpověď týká, vymezení jeho konkrétních nedostatků spočívajících v neúplných a zkreslených zveřejněných tvrzeních. Soudy obou stupňů přitom neobjasnily, z jakého důvodu nelze odpověď formulovat daným způsobem, případně proč ani nelze vynechat určité pasáže, aby odpověď zákonné požadavky splňovala. Závěr o nepřiměřenosti soud vyslovil bez porovnání obsahu a rozsahu napadeného sdělení a konkrétní odpovědi. Opomenutí podstatných okolností rozhodných pro posouzení oprávněnosti nároku žalobkyně rovněž zakládá odchylku od stávající judikatury. Za doposud nedostatečně řešenou označila dovolatelka otázku, nakolik restriktivně či extenzivně má být vykládána výjimka z povinnosti uveřejnit odpověď ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) vysílacího zákona. Odkaz odvolacího soudu na nález Ústavního soudu ze dne 17. 2. 2004, sp. zn. [III. ÚS 73/02](#), a potažmo tak i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 2. 2001, sp. zn. [30 Cdo 214/2000](#), má za nepřiléhavý, neboť tato rozhodnutí neřešila přímo interpretaci předmětného ustanovení, ale jen otázku zásahu do osobnostních práv, jedná-li se o výjimku z povinnosti uveřejnit odpověď. Podle dovolatelky by výjimka měla být vykládána restriktivně, a to nejen s přihlédnutím k úpravě obsažené ve čl. 28 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2010/13/EU, vyjadřující nezbytnost nepodmiňovat uplatnění práva na odpověď neodůvodněnými podmínkami, ale též obecně i s ohledem na účel odpovědi tak, aby nebyla zbytečně omezována práva osob uplatňujících právo na odpověď. Dovolatelka navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadená rozhodnutí a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

5. Žalovaná ve vyjádření k dovolání zpochybnila přiléhavost argumentů žalobkyně a označila podané dovolání za nevyhovující zákonným předpokladům přípustnosti tohoto opravného prostředku; proto by mělo být dovolání odmítnuto.

III.

Přípustnost dovolání

6. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky jejího advokátního zastoupení (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.) a je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť otázka práva na odpověď v televizním vysílání nebyla v daných souvislostech judikaturou dovolacího soudu dosud řešena. Dovolání je zčásti důvodné.

IV.

Důvodnost dovolání

7. Podle § 35 odst. 1 vysílacího zákona jestliže bylo v rozhlasovém nebo televizním vysílání uveřejněno sdělení obsahující skutkové tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby anebo jména nebo dobré pověsti určité právnické osoby, má tato osoba právo požadovat na provozovateli vysílání uveřejnění odpovědi. Provozovatel vysílání je povinen na žádost této osoby odpověď uveřejnit.

8. Podle odst. 2 tohoto ustanovení odpověď se musí omezit pouze na skutkové tvrzení, kterým se tvrzení podle odstavce 1 uvádí na pravou míru, nebo neúplné či jinak pravdu zkreslující tvrzení se doplňuje nebo zpřesňuje. Odpověď musí být přiměřená rozsahu napadeného sdělení, a je-li napadána jen jeho část, pak této části; z odpovědi musí být patrné, kdo ji činí.

9. Citovaná ustanovení vysílacího zákona odpovídají (mimo část textu vyjadřující způsob šíření sporného tvrzení a označení subjektu šířitele) úpravě odpovědi v § 10 zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon). V zásadě shodná koncepce i dikce předmětných norem přitom značí, že i jejich výklad by se měl do značné míry ubírat stejným směrem. Závěry rozhodovací praxe vyslovené k úpravě v tiskovém zákoně tak lze přiměřeně vztáhnout i na výklad § 35 odst. 1 a 2 vysílacího zákona.

10. I při aplikaci § 35 odst. 2 vysílacího zákona tak lze v návaznosti na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. [30 Cdo 2159/2008](#) (publikovaný pod C 8155 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck, dále jen „Soubor“), dovodit, že účelem požadované odpovědi je uvést příslušné skutkové tvrzení na pravou míru, resp. neúplné či jinak pravdu zkreslující tvrzení doplnit nebo zpřesnit. Není-li toho žalobcem navržené znění odpovědi schopno, nemůže být žalobě na uveřejnění odpovědi v tomto znění vyhověno v důsledku nenaplnění předpokladů vyplývajících ze zmíněných ustanovení. O takovou eventualitu půjde např. tehdy, pokud by uplatňovaný návrh odpovědi obsahoval případné logické nedostatky kompozice sdělení, zahrnoval v sobě obecné úvahy žadatele, byla v něm obsažena tvrzení, která by nebyla bezprostřední reakcí na uveřejněná sdělení, ale jednalo by se eventuálně o informace relativně samostatného obsahu ve vztahu k informaci, na níž by mělo být odpovědi reagováno, nebo by koncipovaný návrh odpovědi nebral v úvahu možný další vývoj, případně též změnu okolností případu, pokud by ovlivňovaly předpoklady pro utváření jejího znění, apod. Při uvážení, zda požadovaná odpověď uvádí sporné tvrzení na pravou míru, mohou být oporou pro daný úsudek i principy klasické logiky (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. [30 Cdo 2636/2006](#)). Nejvyšší soud rovněž dovodil, že při závěru o uveřejnění sdělení obsahujícího skutkové tvrzení zasahující do chráněných statků žalobce nelze v odůvodnění vystačit toliko s obecnými úvahami, ale je třeba rigorózně konfrontovat tuto skutečnost se zněním žalobcem požadované odpovědi, zda se omezuje na skutková tvrzení uvádějící příslušná tvrzení na pravou míru či neúplné či jinak pravdu zkreslující tvrzení doplňuje nebo zpřesňuje, a zda je přiměřená. Náhled na vhodnost či nevhodnost ve smyslu výše uvedených kritérií je pak s ohledem na možnost částečného vyhovění žalobě třeba vyložit a konkretizovat ve vztahu k jednotlivým pasážím odpovědi (srov. závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2017, sp. zn. [30 Cdo 3312/2016](#), Soubor C 16132). Je tedy třeba zkoumat, zda je navržené znění odpovědi způsobilé uvést problematické skutkové tvrzení na pravou míru (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. [30 Cdo 2612/2006](#), Soubor C 4872, vycházející přímo z úpravy vysílacího zákona).

11. Z odkazované judikatury tak vyplývají jak vodítka k posuzování adekvátnosti požadované odpovědi, tak především jednoznačný pokyn k poměření jednotlivých pasáží navrhované odpovědi s tvrzeným zásahem do práv žalobkyně v rámci právního posouzení věci. Odvolací soud až na jednu výjimku těmito požadavkům vyhověl. Správně vyložil, že část odpovědi (odstavec 1) týkající se neochoty žalobkyně poskytnout vyjádření na kameru nepodléhá režimu § 35 odst. 2 vysílacího

zákona, neboť neuvádí na pravou míru problematická tvrzení o její činnosti na trhu energií (zamýšlená oprava je obsažena až v následujících odstavcích žalobního návrhu), nýbrž vysvětluje svůj postup před natočením pořadu. V odstavcích 2 a 4 požadované odpovědi pak žalobkyně popsala jednak smluvní povinnosti obou stran, které ovšem byly v reportáži zmíněny a není o nich sporu (neshoda panuje ve výkladu, zda jsou všechny platně sjednány a co z nich vyplývá), jednak podává obecný popis svého postupu při uzavírání smluv bez konkrétního vymezení na reportáži popisované případy dvou zákazníků. V tomto směru je rozsudek odvolacího soudu věcně správný a odpovídá i judikatuře dovolacího soudu, Nejvyšší soud proto dovolání ohledně odstavců 1, 2, a 4 zamítl.

12. Podle § 40 odst. 1 písmeno c) vysílacího zákona provozovatel vysílání není povinen uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení, jestliže napadené sdělení, popřípadě jeho napadená část je citací sdělení třetí osoby určeného pro veřejnost nebo jeho pravdivou interpretací a jako takové bylo označeno nebo prezentováno.

13. Tato výjimka z povinnosti uveřejnit odpověď se týká takových sdělení skutkové povahy, která nejsou vlastními sděleními provozovatele vysílání, nýbrž zprostředkováním sdělení či názorů adresovaných třetí osobou veřejnosti, takže je využíván publikační potenciál rozhlasového či televizního vysílání k rozšíření dopadu a účinku podávaných informací ve prospěch autora. Od této situace je třeba odlišit případy, kdy sám provozovatel vysílání (jeho redaktori) k podpoře tvrzení, která sděluje veřejnosti svým vysíláním, využije sdělení či názor osoby zainteresované na řešeném problému či experta způsobilého vysvětlit odborné aspekty věci. Tento druhý okruh případů ovšem nelze podřadit pod výjimku z citovaného ustanovení, neboť tehdy je sdělení třetí osoby primárně určeno pro potřeby provozovatele vysílání, který je následně využívá v rámci svého vlastního veřejného vystupování. To se uplatní zejména u publicistických pořadů, které na rozdíl od zpravodajství (jeho účelem je poskytovat informace o aktuálních a významných událostech nestranně a objektivně) již zahrnují postoje či názory autora, který se vyjadřuje k důležitým aktuálním otázkám tak, že popisované záležitosti komentuje, glosuje, případně i podrobuje kritice či satíře, a doplňuje zpravodajský informativní obsah prvkem vlastního sdělení.

14. O takový případ šlo v nyní projednávané věci tam, kde byla do televizního pořadu řešícího a hodnotícího činnost žalobkyně včleněna vyjádření advokáta, pracovníka České obchodní inspekce či časopisu zaměřeného na testování služeb. Není tedy správný závěr odvolacího soudu, že požadavek na odpověď pokrývající sdělení těchto osob je vyloučen ustanovením § 40 odst. 1 písm. c) vysílacího zákona. Publikované názory odborníků nesměřovaly k tomu, aby oni sami zveřejnili sdělení, která z vlastního popudu chtěli adresovat veřejnosti, resp. že by je žalovaná pouze zprostředkovala divákům, nýbrž je použila v publicistickém pořadu k vysvětlení otázek, na nichž byl postaven jí zaujatý postoj k přístupu žalobkyně k zákazníkům. Přesto je ve výsledku správný právní názor odvolacího soudu, že ve vztahu k informacím podaným advokátem (odstavec 5 požadované odpovědi se týká jeho právního názoru na sjednanou smluvní pokutu) není žaloba opodstatněná. Odpověď se netýká skutkových sdělení reportáže (tj. údajů popisujících faktický stav věci, průběh událostí, apod.), nýbrž právních závěrů ohledně přípustnosti a platnosti ujednání vtělených žalobkyní do uzavíraných smluv. Zákon na polemiku s odbornými závěry nepamatuje a v kontextu s dikcí § 35 vysílacího zákona je nutno dovodit, že i v rámci této výjimky míní sdělení obsahující skutková tvrzení (jinými slovy výjimka ze základního pravidla, které má dosah omezený na skutková tvrzení, nemůže rozšiřovat záběr povinností plynoucí ze základního pravidla na jiná než skutková tvrzení). Proto i ohledně této části výroku rozhodnutí odvolacího soudu bylo dovolání zamítnuto.

15. Oproti tomu lze dovolatelce přisvědčit v tom, že při posouzení rozsahu odpovědi a jejího konkrétního obsahu, je-li odpověď reagováno na neúplné a zkreslující tvrzení, se odvolací soud ve svých závěrech nedržel zcela důsledně judikatury Nejvyššího soudu, která se dané problematice doposud věnovala detailněji především v rámci výkladu tiskového zákona. I když vysvětlení důvodů, jak a proč žalobkyně koncipovala smlouvy se zákazníky, může být jistou polemikou se závěry

odborníků vystupujících v pořadu, může být požadavek na informaci v odstavci 3 žaloby zároveň sdělením postoje žalobkyně k předmětu reportáže jako takové a ke skutkovým tvrzením ohledně postupu v případě dvou konkrétních zákazníků (odstavec 6 žaloby), a není tedy vyloučeno, že může představovat i uvedení skutkových tvrzení na pravou míru, pokud byla podána zkresleně či nepravdivě. Citovanou judikaturou vyjadřovaný požadavek na důslednou konfrontaci tvrzení zasahujících do chráněných statků dotčené osoby s navrhovanou odpovědí (obsahující zde mimo jiné též odstavec o činnosti žalobkyně, u nějž z odůvodnění rozsudku není zcela zjevný důvod jeho neadekvátnosti), však nebyl rozhodnutím odvolacího soudu naplněn, neboť nebylo vyloženo, proč příslušné pasáže nemohou uvádět problematická tvrzení na pravou míru; odvolací soud totiž i ve vztahu k tomuto bodu uzavřel, že navrhovaná odpověď neobstojí s ohledem na zákonnou výjimku § 40 odst. 1 písm. c) vysílacího zákona. K patřičnému závěru je ovšem třeba metodou srovnání v reportáži použitých tvrzení s požadovanou informací v odstavci 6 žaloby především zjistit, zda právě dva konkrétní zobrazené příběhy nejsou založeny na neúplných či jinak pravdu zkreslujících tvrzeních; taková úvaha však v rozhodnutí soudů obou stupňů absentuje.

16. Za této situace je tedy zčásti posouzení věci odvolacím soudem neúplné, a tudíž nesprávné (k nesprávnosti neúplného posouzení viz též rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. [25 Cdo 3171/2013](#), a ze dne 22. 2. 2017, sp. zn. [25 Cdo 1970/2015](#), uveřejněný pod číslem 89/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Jestliže rozsudek odvolacího soudu v části potvrzujícího výroku ohledně vysvětlení důvodů konstrukce smlouvy (odstavec 3 žalobního petitu) a konkrétního jednání se zákazníky J. J. a M. H. (odstavec 6 žalobního petitu) jako správný neobstojí, Nejvyšší soud jej v tomto rozsahu zrušil, a to včetně závislého nákladového výroku (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Protože důvody, pro které bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno, platí také na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud též odpovídající část jeho rozsudku a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).